

FINANTSINSPEKTSIOON

NÕUDED INVESTEERIMISHOIUSE TINGIMUSTE KOHTA AVALDATAVALE LEPINGUEELSELE TEABELE

Soovituslik juhend on kehtestatud Finantsinspeksiooni juhatuse 06.03.2008 otsusega nr.1.1-7/21

1. Pädevus

Finantsinspeksiooni seaduse (edaspidi nimetatud FIS) § 3 kohaselt teostab Finantsinspeksioon riiklikku finantsjärelevalvet finantssektori stabiilsuse, usaldusväärsuse ja läbipaistvuse ning toimimise efektiivsuse suurendamise, süsteemsete riskide vähendamise ning finantssektori kuritegelikel eesmärkidel ärakasutamise tõkestamisele kaasaaitamise eesmärgil, et kaitsta klientide ja investorite huve nende vahendite säilimisel ning seeläbi toetada Eesti rahasüsteemi stabiilsust.

FIS § 57 lg 1 kohaselt on Finantsinspeksioonil õigus välja anda soovitusliku iseloomuga juhendeid finantssektori tegevust reguleerivate õigusaktide selgitamiseks või finantsjärelevalve subjektide suunamiseks.

2. Eesmärk ja kohaldamisala

2.1. Eesmärk

- 2.1.1. Juhendi eesmärgiks on suunata isikuid, kes kaasavad avalikkuselt hoiuseid investeerimishoiuse lepingu alusel, avaldama enne kliendiga lepingu sõlmimist investeerimishoiuse tingimuste kohta asjakohast ja piisavat teavet eesmärgiga kaitsta klientide huve nende rahaliste vahendite kasutamisel ning tagada eeldused teadlike investeerimisotsuste tegemiseks.
- 2.1.2. Juhend loob eeldused teenuse läbipaistvuse suurenemisele ning aitab teenuse osutaja kliendil paremini mõista teenuse olemust, vastava kutsetegevuse standardit ja head tava, mis omakorda loovad suuremad eeldused võimalike vaidluste vältimiseks õigussuhte raames heas usus õiguste teostamisel ja kohustuste täitmisel.

3. Kohaldamisala

- 3.1. Juhend kohaldub Eestis tegutsemisõigust omavatele krediidasutustele, välisriigi krediidasutuste filiaalidele ja piiriüleste teenuste osutajatele Eestis, kes kaasavad avalikkuselt investeerimishoiust.
- 3.2. Juhendi kohaldamisalaks on ennekõike tarbijalepingueelne teave, tagamaks tarbijate kui tehingu sõlmimisel väljaspool oma majandus- või kutsetegevust tegutsevate füüsiliste isikute huvide kaitse, lähtudes asjaolust, et kõnealustele tingimustele vastavaid isikuid tuleb käsitleda nii materiaalse võimekuse kui ka finantsalaste teadmiste ja kogemuste poolest krediidasutuse suhtes nõrgema osapoolena.
- 3.3. Juhendi kohaldamine krediidasutuste poolt ei pea olema piiratud tarbijalepingueelse teabe avalikustamisega, kuna selge, piisav ja kergesti loetav teave kannab kogu pangandussektori läbipaistvuse ja usaldusväärsuse huve, millele peab olema suunatud ka krediidasutuste tegevus. Kus see on asjakohane, on juhendist tulenevaid põhimõtteid soovitatav kohaldada näiteks ka kliendi ja krediidasutuse vahelisele investeerimishoiuse lepingutele.
- 3.4. Juhendi kohaldamisel tuleb arvestada õigusaktidest tulenevaid nõudeid. Õigusaktidest tulenevate imperatiivsete nõuete korral tuleb lähtuda õigusaktides sätestatust.
- 3.5. Juhendi kohaldamisel tekkivate rakenduslike ja tõlgenduslike probleemide korral tuleb lähtuda mõistlikkuse põhimõttest, arvestades käesoleva juhendi eesmärki ning toimida heas usus krediidasutuselt oodatava hoolsusega.

4. Mõisted

- 4.1. Investeerimishoius on käeoleva juhendi tähenduses tähtajaline hoius, mille intressimäär sõltub otseselt finantsinstrumendi(de) või muu vara väärtusest või selle muutusest.
- 4.2. Riskipremia on käesoleva juhendi tähenduses kliendi poolt makstav tasu, mis annab kliendile võimaluse teenida investeerimishoiuse lepingus sätestatud tingimustel hoiuse intressi.
- 4.3. Alusvara on käesoleva juhendi tähenduses igasugune vara, mis võetakse aluseks investeerimishoiuse intressi arvestamisel ning mille väärtusest või selle muutusest sõltub kliendile makstav hoiuse intress.

5. Üldnõuded

- 5.1. Käesolev juhend kehtestab teabe koosseisu, mida investeerimishoiuse teenuse osutaja peab enne investeerimishoiuse lepingu sõlmimist kliendile esitama (juhendi lisa 1). Käesolevas punktis sätestatud kohustus loetakse täidetuks ka juhul, kui käesoleva juhendi Lisa 1 sätestatud teave on kliendile kättesaadavaks tehtud investeerimishoiuse kaasaja veebilehel.

- 5.2. Investeerimishoiuse lepingueelne teave peab olema esitatud kliendile sellisel viisil, mis tagab investeerimishoiuse tingimuste selguse ja kerge loetavuse ning andma kliendile võimaluse hinnata investeerimishoiuse tingimusi ühetaoliste kriteeriumide alusel ning nende vastavust kliendi investeerimiseesmärkidele.
- 5.3. Teave peab olema vormistatud süsteemselt struktureeritult, tagamaks investeerimishoiuse tingimuste lihtsa loetavuse ja arusaadavuse kliendile.
- 5.4. Teabes avalikustatud informatsioon peab olema õige, täpne, üheselt mõistetav. Informatsioon ei tohi olla eksitava sisuga ning sealt ei tohi välja jääda ega puududa midagi, mis mõjutaks oluliselt informatsioonis esitatud andmete sisu või tähendust või nendest arusaamist, lähtuvalt mõistlikkuse põhimõttest.
- 5.5. Teave ei tohi sisaldada peiteinformatsiooni, mille paigutusest või esitusviisist tulenevalt võib kliendil olla raskendatud investeerimishoiuse tingimustega seotud asjaolude mõistmine või see võib soodustada eksitava arusaama tekkimist investeerimishoiuse tingimustega seotud asjaoludest.
- 5.6. Lepingus informatsiooni avaldamisel ja selle esitusviisi valikul peab lähtuma eeldusest, et teenuse tarbijal puuduvad finantsalased eriteadmised, seda muuhulgas finantsterminite osas.
- 5.7. Teabe koosseisu avaldamise otsustamisel võib krediidiasutus lähtuda sellest, et klient on keskmiselt informeeritud, tähelepanelik ja mõistlik, kes teab oma investeerimiseesmärgi ning esitab krediidiasutusele enda huvi kohta õiget informatsiooni ja vajadusel küsib lisateavet.

6. Investeerimishoiuse tingimuste kohta esitatav teave enne lepingu sõlmimist.

- 6.1. Investeerimishoiuse tingimuste kohta esitatakse teave vähemalt käesoleva juhendi Lisas 1 esitatud koosseisus, millist teavet ei ole keelatud teistsuguselt struktureerida ning sellele ei ole keelatud lisada käesolevas juhendis nimetamata informatsiooni.

7. Lõppsätted

Juhend jõustub alates 08.09.2008.a.

Lisa 1 Investeerimishoiuse lepingueelse teabe koosseis

Nimetus	Märkused teabe sisu kohta
1. Krediidiasutuse andmed	1.1. Hoiust kaasava krediidiasutuse ärinimi ja aadress.
2. Hoiuse müügiperiood	2.1. Periood, mille jooksul krediidiasutus hoiust pakub.
3. Hoiuse minimaalne summa	3.1. Minimaalne summa, mis on nõutud hoiuse lepingu sõlmimiseks.
4. Hoiuse tähtaeg	4.1. Hoiuse tähtaeg, mis annab kliendile õiguse intressi saamiseks täiel määral lepingus sätestatud tingimustel.
5. Hoiuse intress	5.1. Hoiuse intressi arvutamise kord.
6. Alusvara	6.1. Alusvara olulised tunnused: 6.1.1. Aktsia ja võlakirja puhul nimetatakse vähemalt alusvara emitent, emitendi asukoht ja tegevusvaldkond. 6.1.2. Investeerimisfondi aktsia või osaku osas kirjeldatakse vähemalt lühidalt selle investeerimispoliitika põhiprintsiibid, eelkõige informatsioon fondi arvel investeeritavate varade liikide, regioonide ja majandusharude kohta.
7. Alg- ja lõppväärtus	7.1. Hoiuse intressi kujundava alusvara alg- ja lõppväärtuse fikseerimise ning avaldamise kord.
8. Intressi korrigeerimise alused	8.1. Kui krediidiasutus jätab endale õiguse korrigeerida hoiuse intresse ilma kliendi eelneva nõusolekuta, tuleb selline teave avaldada. Teabes tuleb esitada loetelu sündmustest või asjaoludest, mis annavad krediidiasutusele õiguse intressi võimalikuks korrigeerimiseks.

9. Tasud	9.1. Informatsioon kõikide tasude kohta, mis kliendile hoiustamisega kaasnevad.
10. Riskide kirjeldus	10.1. Teave hoiusega seotud riskidest, mille tõttu võib hoiuselt saadava intressi määr kahaneda või millised asjaolud võivad tingida intressi mittemaksmise. 10.2. Hoiuse ja selle alusvara kohta antud informatsioon peab olema esitatud tasakaalustatult. Samas teabe osas, kus kirjeldatakse õigusi teenida hoiuselt intresse, tuleb viidata ka riskidele, mille kohaselt ei ole garanteeritud intressitulu saamine. 10.3. Juhul kui klient maksab riskipreemiat ja kui see on lepingu tingimustest tulenevalt asjakohane, on hoiuse kaasaja kohustatud selgesõnaliselt esitama teabe, et sellise hoiuse korral võib hoiulepingu tähtaja lõppemisel hoiustamisest saadav intress olla väiksem, kui makstud riskipreemia. 10.4. Hoiuse või sarnase hoiuse, millega soovitakse pakutavat hoiust võrrelda, tootluse kohta avaldatud teabe juures peab olema selge viide, et „Hoiuse või selle alusvara eelmiste perioodide tootlus ei tähenda lubadust ega viidet hoiuse järgmiste perioodide tootluse kohta”. 10.5. Kui hoiuse intressi kujundava alusvara kohta esitatakse teavet selle varasema tootluse kohta, siis kui see on võimalik, peab selline teave olema esitatud vähemalt eelmise viie aasta kohta
11. Pakkumise tühistamine	11.1. Teave selle kohta, kas krediitiasutusel on õigus pärast müügiperioodi lõppu otsustada pakkumistingimuste kinnitamine ning hoiuse avamine või pakkumistingimuste tühistamine. 11.2. Kui krediitiasutus jätab endale õiguse sõlmitud lepingud pärast müügiperioodi lõppu üles öelda, peab teabes olema sätestatud konkreetsed ülesütlemise alused, klientide teavitamise kord, kas kliendile tuleneb sellest täiendavaid kulusi ning tähtaeg, millal hoiusumma kantakse kliendile tagasi.
12. Hoiusumma ja võimalike intresside tagastamise tähtaeg	12.1. Teave selle kohta, millise tähtaja jooksul kantakse lepingu lõppemisel hoiusumma ning võimalikud intressid kliendi arvelduskontole.
13. Lepingu ülesütlemine	13.1. Teave selle kohta, kas kliendil on õigus investeerimishoiuse ennetähtaegsele lõpetamisele/ülesütlemisele. Kui selline õigus on kliendile antud, sätestatakse lepingus vähemalt: 13.1.1. Lepingu ennetähtaegse ülesütlemise tagajärjed, eelkõige millises ulatuses tagastatakse hoiustatud raha, õigus juba teenitud intressidele, lõpetamisega kaasnevad tasud vms; 13.1.2. Lõpetamisega kaasneva tasu kujunemise alused ja määr ning koosseis (kas fikseeritud summana või protsendina hoiustatavast

summast).

Tähtaeg, mille jooksul krediidasutus kannab hoiusumma kliendi arvelduskontole tagasi.

